

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-20461588-610-63276
Konu : 7/40428 Esas Nolu Yazılı Soru Önergesi

08.05.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

7/40428
GK 111

İlgi : 23.02.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1803642 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'na ait 7/40428 Esas No'1 yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Anayasa'nın 33 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası "*Dernek kurma hürriyeti ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.*" ve 5 inci fıkrası "*Dernekler, kanunun öngördüğü hallerde hâkim kararıyla kapatılabilir veya faaliyetten alıkonulabilir. Ancak, millî güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, kanunla bir merci, derneği faaliyetten men ile yetkilendirilebilir. Bu merciin kararı, yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırk sekiz saat içinde açıklar; aksi halde, bu idarî karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.*" hükmünü,

5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 30 uncu maddesinin b bendi "*Anayasa ve kanunlarla açıkça yasaklanan amaçları veya konusu suç teşkil eden fiilleri gerçekleştirmek amacıyla kurulamaz.*" ve 32 nci maddesinin p bendi "*30 uncu maddenin (b) bendinde belirtilen kurulması yasak dernekleri kuranlar ile bu bende aykırı harekette bulunan dernek yöneticileri fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve elli günden az olmamak üzere adlî para cezası ile cezalandırılır ve derneğin feshine de karar verilir.*" hükmünü,

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 87 nci maddesi "*Dernekler, aşağıdaki hâllerde kendiliğinden sona erer:*

1. Amacın gerçekleşmesi, gerçekleşmesinin olanaksız hâle gelmesi veya sürenin sona ermesi,
2. İlk genel kurul toplantısının kanunda öngörülen sürede yapılmamış ve zorunlu organların oluşturulmamış olması,
3. Borç ödemede acze düşmüş olması,
4. Tüzük gereğince yönetim kurulunun oluşturulmasının olanaksız hâle gelmesi,
5. Olağan genel kurul toplantısının iki defa üst üste yapılamaması.

Her ilgili, sulh hâkiminden, derneğin kendiliğinden sonra erdiğinin tespitini isteyebilir.", 88 inci maddesi "*Genel kurul, her zaman derneğin feshine karar verebilir.*" ve 89 uncu maddesi "*Derneğin amacı, kanuna veya ahlâka aykırı hâle gelirse; Cumhuriyet savcısının veya bir ilgilinin istemi üzerine mahkeme, derneğin feshine karar verir. Mahkeme, dava sırasında faaliyetten alıkoyma dahil gerekli bütün önlemleri alır.*" hükmünü,

6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 3aX7wc-UUUmmF-4fgo0j-qxjG9p-E=WJ8bad Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebvs>

Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunu'nun 2 nci maddesinin 3 üncü fıkrası "Milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı belirlenen ve ekli listelerde yer almayan özel ve vakıf sağlık kurum ve kuruluşları, özel öğretim kurum ve kuruluşları ile özel öğrenci yurtları ve pansiyonları, vakıflar, dernekler, vakıf yükseköğretim kurumları, sendikalar, federasyonlar ve konfederasyonlar, ilgili bakanlıklarda bakan tarafından oluşturulacak komisyonun teklifi üzerine bakan onayı ile kapatılır. Bu fıkra kapsamında kapatılan kurum ve kuruluşlar hakkında da ikinci fıkra hükümleri uygulanır." hükmünü amirdir.

Derneklerin fesih, kendiliğinden dağılma veya kapatılma işlemleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Mustafa ÇİFTÇİ
Bakan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 3aX7wc-UUUmmF-4fgo0j-qxjG9p-E-WJ8bad Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Kavaklıdere Mahallesi Akay Caddesi No:1 Çankaya - Ankara 06680
Telefon No: (312)422 48 25 Dahili: 4825 Faks No: (312)417 45 13
e-Posta: ddb.egitim@icisleri.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.siviltoplum.gov.tr>
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Fatma AYDOĞAN
Şube Müdürü
Telefon No:

